

**RAPORT O STANIE RYNKU BROKERSKIEGO
W 2015 ROKU**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, 2016 ROK.

SŁOWA KLUCZOWE: UBEZPIECZENIA, REJESTR BROKERÓW, UMOWA UBEZPIECZENIA OC BROKERA, BROKER, SKŁADKA LOKOWANA.

SYNTEZA

Sprawozdanie dotyczy brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych prowadzących działalność na podstawie zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji wydanych do dnia 31 grudnia 2015 roku i wpisanych do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

W roku ubiegłym wydano 128 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz 7 zezwoleń w zakresie reasekuracji. Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 1315. W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku dokonano 45 wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Największa liczba brokerów znajduje się w województwie mazowieckim, natomiast zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych na siedzibę jest Warszawa. Najmniejszą liczbę brokerów odnotowujemy natomiast w województwie świętokrzyskim.

W sprawozdaniu znajdują się informacje dotyczące zawierania przez brokerów umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. W roku ubiegłym brokerzy ponownie najwięcej umów zawarli z InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group.

Jednym z poruszonych zagadnień są przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń. W ubiegłym roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 1 045 798 042 PLN. Z otrzymanych danych wynika, iż rynek brokerski odnotowuje stały wzrost przychodów z tego tytułu, a największe przychody osiągnięte zostały w województwie mazowieckim. Analizie poddano również składki lokowane przez brokerów w zakładach ubezpieczeń. Wartość ulokowanych składek w roku 2015 wyniosła ogółem 8 026 883 552 PLN. Pod względem wartości lokowanych składek, mimo znacznej liczby zakładów notyfikowanych, blisko 95% składek brokerzy ulokowali w zakładach ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a tylko 5% w zakładach zagranicznych. Najwyżej plasuje się Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

SPIS TREŚCI

1.	BROKERZY UBEZPIECZENIOWI.	5
	Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.	5
	Liczba brokerów w Polsce	9
	Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.....	11
2.	UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ.	12
3.	PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.	14
	Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.....	15
	Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.....	16
4.	WIELKOŚĆ PROWIZJI WYPŁACONEJ PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.	18
5.	SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ. ...	19
6.	ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY LOKOWALI SKŁADKI.	22
7.	PODSUMOWANIE.....	25

1. BROKERZY UBEZPIECZENIOWI.

Broker jest pośrednikiem ubezpieczeniowym wykonującym czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Może nim być osoba fizyczna lub prawna, która po uprzednim spełnieniu szeregu warunków określonych w art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, posiada wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i jest wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Działalność brokera polega na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich.

Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Do dnia 31.12.2015 r. zostało wydanych ogółem 2440 zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej, w tym 2364 w zakresie ubezpieczeń (1 664 osobom fizycznym i 700 osobom prawnym) oraz 76 w zakresie reasekuracji (odpowiednio: 18 i 58).

W 2015 roku wydano 135 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji, co stanowiło wzrost o blisko 41% w stosunku do ogólnej liczby zezwoleń w roku poprzednim.

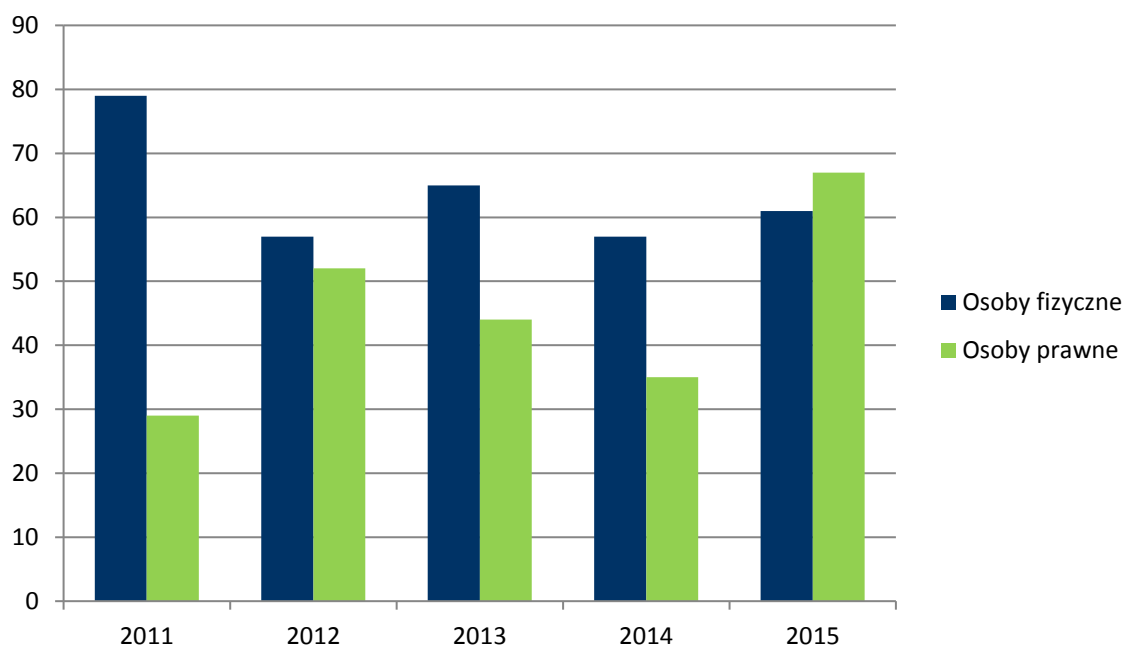
Znaczący odsetek wszystkich wydanych zezwoleń stanowiły zezwolenia brokerskie w zakresie ubezpieczeń – mianowicie aż 94,8%. Liczba wydanych w 2015 roku zezwoleń w zakresie reasekuracji wyniosła 7 i jest prawie o połowę wyższa niż w roku poprzednim.

Struktura podmiotowa wydanych w 2015 roku zezwoleń jest różna w przypadku zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji. W przypadku pierwszej grupy nieznacznie więcej zezwoleń wydano osobom prawnym (52%). Natomiast w przypadku zezwoleń w zakresie reasekuracji wydanych zostało aż 86% zezwoleń osobom prawnym.

Poniższe tabele oraz wykresy przedstawiają liczby wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej osobom fizycznym oraz prawnym, z uwzględnieniem podziału na brokerów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2011 – 2015.

	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby fizyczne	79	57	65	57	61
Osoby prawne	29	52	44	35	67
Razem	108	109	109	92	128

Wykres 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2011 – 2015.

Liczba wydanych zezwoleń osobom fizycznym w latach 2011-2015, przedstawiona na wykresie powyżej, kształtowała się na zbliżonym poziomie. W 2015 odnotowano natomiast w stosunku do lat ubiegłych wyraźny wzrost liczby wydanych zezwoleń osobom prawnym i była ona wyższa prawie dwukrotnie niż w roku ubiegłym.

Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2011 – 2015.

	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby fizyczne	0	1	3	2	1
Osoby prawne	4	5	4	2	6
Razem	1	4	6	4	7

Warto zauważyć, iż w 2015 roku liczba zezwoleń wydanych ogółem była najwyższa w ostatnim dziesięcioleciu.

W roku 2015 dokonano **45** wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych, w tym wykreślono **31** osób fizycznych i **14** osób prawnych. W większości podmioty te wykonywały działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń.

Poniższa tabela wskazuje strukturę przyczynową wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w 2015 roku.

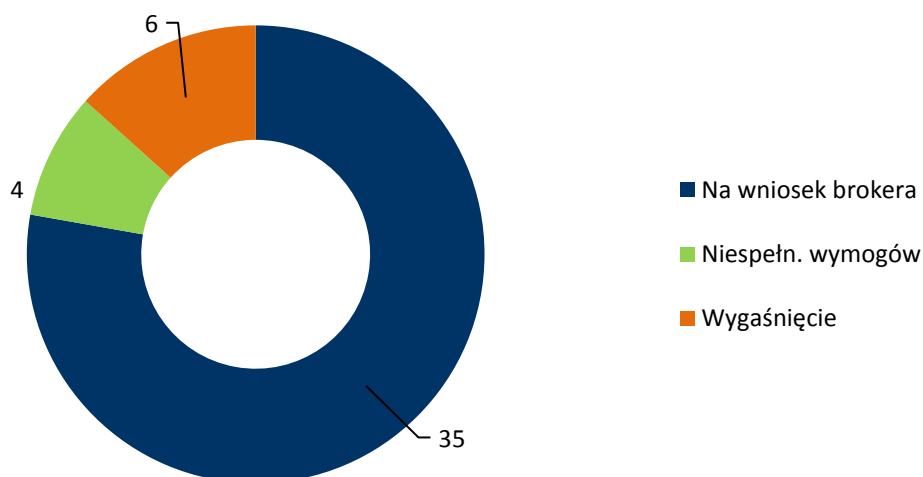
Tabela 3. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru w 2015 roku.

Przyczyna wykreślenia	Liczba wykreśleń z rejestru
Cofnięcie zezwolenia na wniosek brokera	35
Zezwolenia cofnięte z powodu niespełniania wymogów niezbędnych do wykonywania swojej działalności, określonych w przepisach prawa	4
Zezwolenia cofnięte z powodu naruszenia przepisów prawa	0
Wygaśnięcie zezwolenia	6
Razem	45

Wykreślenie brokera ubezpieczeniowego z rejestru brokerów ubezpieczeniowych na skutek cofnięcia zezwolenia na wniosek brokera stanowiło zdecydowaną większość, mianowicie 77,8% wszystkich wykreśleń dokonanych w 2015 roku. Ponad połowa spośród wskazanych wykreśleń dotyczyła osób fizycznych – 68,9%. W zakresie reasekuracji odnotowano jedno wykreślenie, które dotyczyło osoby fizycznej.

Kolejne cztery wykreślenia z listy brokerów nastąpiło na skutek cofnięcia zezwolenia z uwagi na niespełnianie wymogów niezbędnych do wykonywania działalności brokerskich określonych w przepisach prawa. Trzy spośród powyższych wykreśleń zostały dokonane na rzecz osób prawnych w zakresie ubezpieczeń i jedno na rzecz osoby fizycznej również w zakresie ubezpieczeń.

Wykres 2. Wykreślenia brokerów z uwagi na przesłanki wynikające z przepisów prawa (zgodnie z tabelą powyżej).

Liczba wykreśleń z rejestru brokerów w latach 2011-2015, przedstawiona w poniższej tabeli, kształtowała się na zbliżonym poziomie.

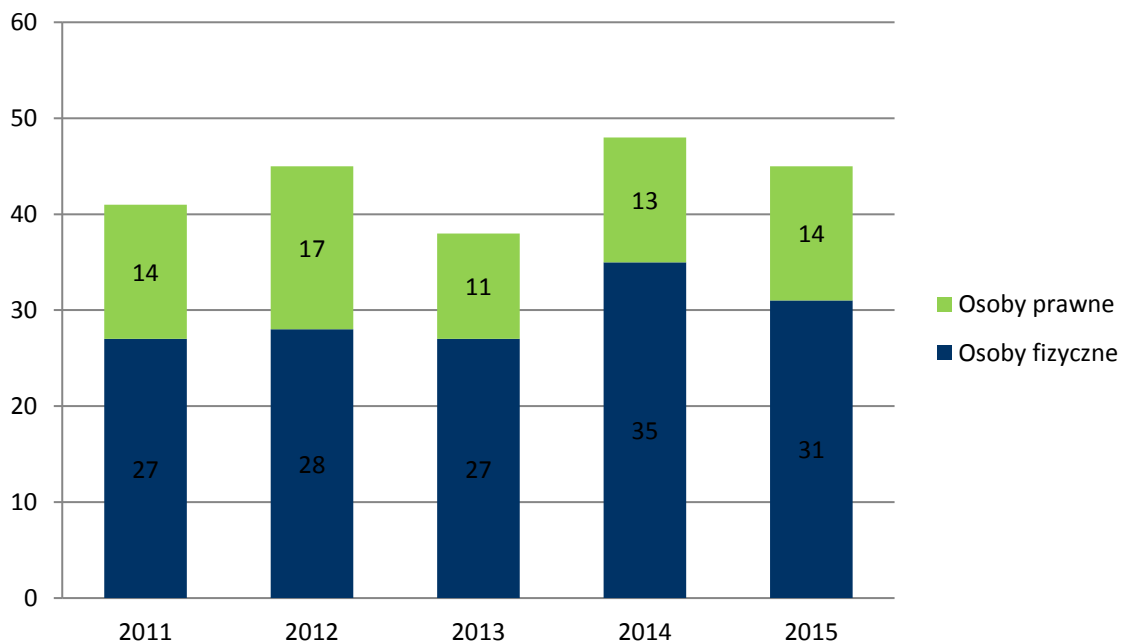
W 2015 roku dokonano łącznie 45 wykreśleń, co oznacza spadek liczby dokonanych wykreśleń o prawie 6% w stosunku do 2014 roku.

Tabela 4. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2011-2015.

	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby fizyczne	27	28	27	35	31
Osoby prawne	14	17	11	13	14
Razem	41	45	38	48	45

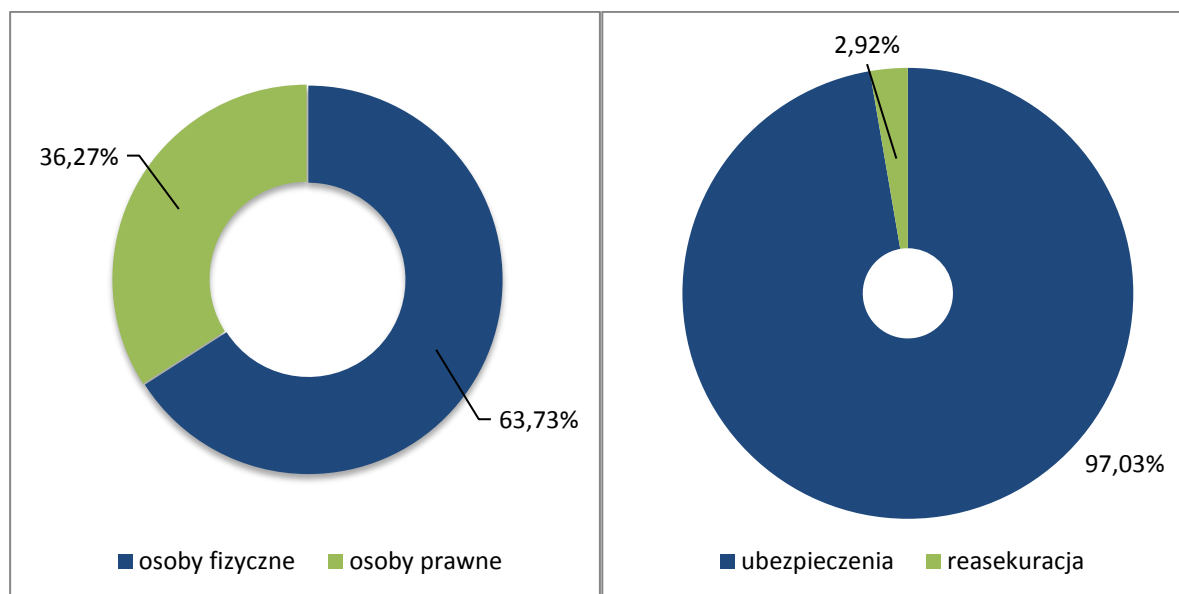
Wykres 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2011-2015.

Liczba brokerów w Polsce

Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła **1315**, z czego **1276** podmioty wykonywały działalność w zakresie ubezpieczeń, a jedynie **39** w zakresie reasekuracji. Wartość ta oznacza przyrost liczby zarejestrowanych brokerów o **7,4%** w stosunku do 2014 roku.

Wykres 4. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Liczba brokerów w poszczególnych województwach jest zróżnicowana – począwszy od województwa mazowieckiego, w którym siedzibę posiada 328 brokerów, a skończywszy na województwie świętokrzyskim, gdzie działalność prowadziło w 2015 roku jedynie 16 brokerów.

Tabela 5. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach.

	Województwo	Liczba brokerów
1	mazowieckie	328
2	śląskie	137
3	pomorskie	127
4	wielkopolskie	121
5	dolnośląskie	117
6	kujawsko-pomorskie	101
7	łódzkie	90
8	małopolskie	80
9	zachodniopomorskie	50
10	lubelskie	31
11	podlaskie	29
12	lubuskie	24
13	opolskie	22
14	podkarpackie	22
15	warmińsko-mazurskie	20
16	świętokrzyskie	16

Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych przez brokerów na siedzibę jest Warszawa (236 brokerów). Na drugim miejscu znajduje się Wrocław (85 brokerów), na trzecim zaś Poznań (60 brokerów). Warto również odnotować, iż aglomerację trójmiejską wybrało 84 brokerów.

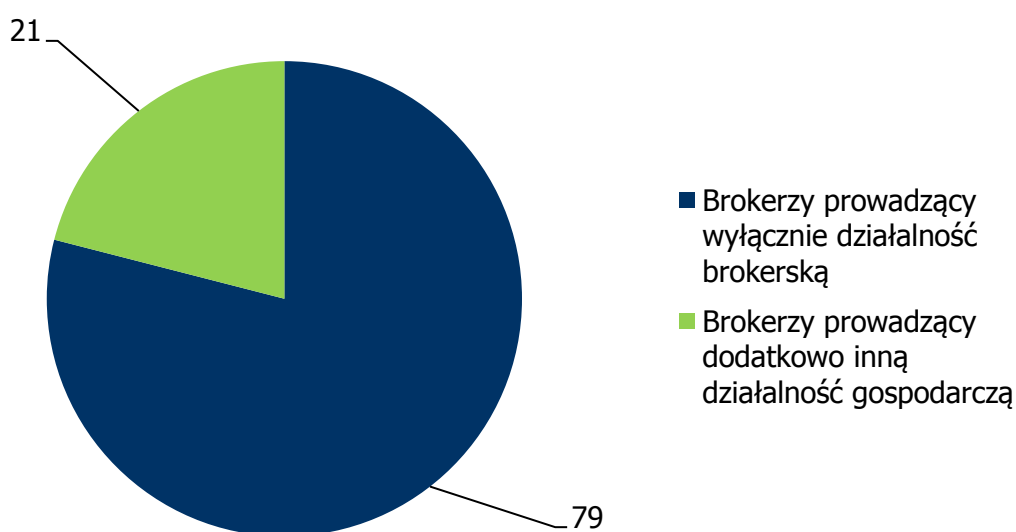
Tabela 6. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.

	Miasto	Liczba brokerów
1	Warszawa	236
2	Wrocław	85
3	Poznań	60
4	Łódź	59
5	Kraków	50

Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.

Jak wynika ze złożonych przez brokerów do organu nadzoru informacji w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej za 2015 rok większość z nich skupia się wyłącznie na prowadzeniu działalności brokerskiej, a jedynie 21% z nich prowadzi również dodatkowo inną działalność gospodarczą. Wśród podmiotów będącymi osobami prawnymi prowadzącymi działalność brokerską tylko 16% deklaruje inną działalność poza brokerską. Natomiast w grupie osób fizycznych prowadzących działalność brokerską taką deklarację przedłożyło 23% podmiotów.

Wykres 5. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkowo działalność gospodarczą.

2. UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ.

Jednym z warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia i wpisania do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz prowadzenia działalności brokerskiej jest zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. Od dnia 10 stycznia 2014 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, obowiązuje minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosząca równowartość w złotych 1 250 618 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 875 927 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

W roku ubiegłym 99,3 % zawartych przez brokerów umów dotyczyło podstawowej sumy gwarancyjnej (8 081 118 PLN, tzn. 1 875 927 EUR), przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku tj. w dniu 2 stycznia 2015 roku (tabela kursów średnich nr 1/A/NBP/2015, gdzie kurs średni euro wynosił 4,31 PLN). Jedynie 1 % brokerów zdecydowało się na ubezpieczenie swojej działalności na wyższą kwotę aniżeli prawnie normowana wartość minimalna.

W 2015 roku brokerzy zawierali umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej z 10 zakładami ubezpieczeń wskazanymi w tabeli poniżej.

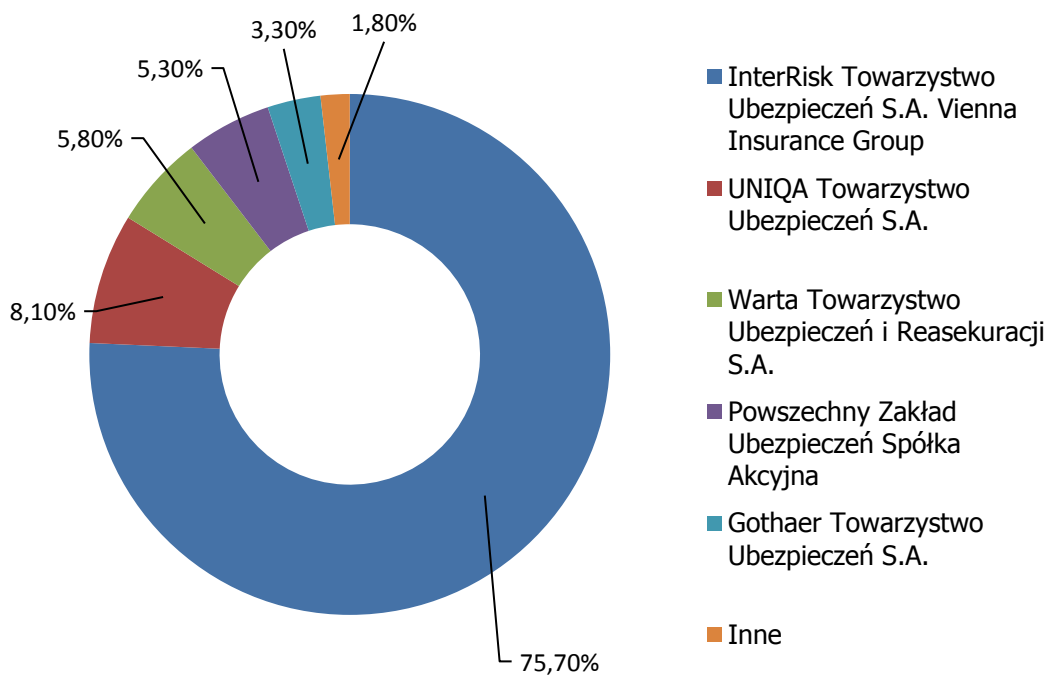
Tabela 7. Zakłady ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2015 roku.

	Nazwa Zakładu Ubezpieczeń	Udział
1	InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group	75,7%
2	UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	8,1%
3	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.	5,8%
4	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	5,3%
5	Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	3,3%
6	Towarzystwo Ubezpieczeń I Reasekuracji Allianz Polska S.A.	1,4%
7	GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	0,2%
8	AIG Europe Limited Oddział w Polsce	0,2%
9	GENERALI Versicherung AG	0,2%
10	PI Indemnity Company Limited	0,2%

Zgodnie z powyższą tabelą, najwięcej umów zawarto z InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group.

Biorąc pod uwagę sumaryczną wielkość składek wyrażoną w PLN największy udział spośród wszystkich zakładów ubezpieczeń również posiada InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group – 75,6%.

Wykres 6. Struktura udziału zakładów ubezpieczeniowych, z którymi brokerzy zawarli umowy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2015 roku – podział według sumarycznego udziału składek (%).

Należy zwrócić uwagę, iż jedynie 0,8% brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC. Może to świadczyć o profesjonalnej obsłudze klienta przez brokerów ubezpieczeniowych.

3. PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.

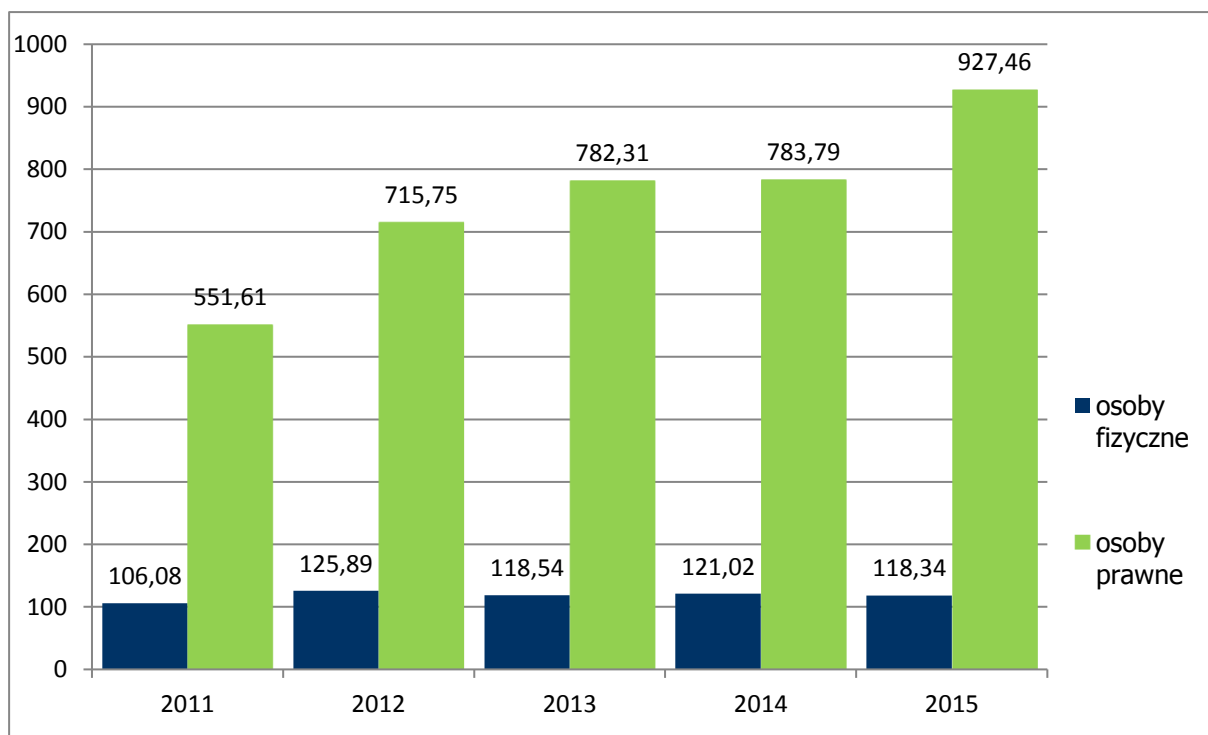
Głównym źródłem przychodu z działalności brokerskiej są prowizje uzyskiwane od zakładów ubezpieczeń. W 2015 roku całkowite przychody brokerów z tego tytułu wyniosły 1 045 798 042 PLN, co oznacza wzrost przychodów w stosunku do roku poprzedniego o 15,58%. Jest to kolejny rok ze wzrostem dynamiki w porównaniu do ostatnich lat, szczególnie jeśli uwzględniony zostanie przyrost liczby zarejestrowanych i działających brokerów w badanym okresie (7,4%).

Mimo, że osoby fizyczne stanowią blisko 65% wszystkich zarejestrowanych brokerów, to wygenerowały one zaledwie 11,32% całkowitych przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w 2015 roku.

Tabela 8. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2011-2015 (PLN).

	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby fizyczne	106 076 945	125 890 638	118 535 297	121 021 384	118 335 508
Osoby prawne	551 610 183	715 749 508	782 306 667	783 787 654	927 462 534
Ogółem	657 687 128	841 640 146	900 841 964	904 809 038	1 045 798 042

Wykres 7. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2011-2015 (mln PLN).

Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

Poniższa tabela przedstawia średnie przychody uzyskane przez brokerów w podziale na osoby fizyczne oraz prawne w 2015 roku. Jak wynika z przedstawionych danych w 2015 roku nastąpił spadek średnich przychodów o 11,3% w przypadku osób fizycznych oraz wzrost średnich przychodów o 3,3% w przypadku osób prawnych w odniesieniu do 2014 roku. Porównując średni przychód wszystkich brokerów nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem 2014 (3,1%).

Tabela 9. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2011-2015 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (PLN).

	2011	2012	2013	2014	2015
Brokerzy ogółem	715 322	766 521	1 067 348	1 097 680	1 131 816
Osoby fizyczne	164 716	169 435	231 063	247 995	219 955
Osoby prawne	2 009 446	2 016 196	2 363 464	2 325 779	2 402 753
Dynamika zmian rok do roku	-	7,2%	39,2%	2,8%	3,1%

W 2015 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, występuje grupa brokerów generujących znaczący odsetek całkowitego przychodu. Analizując przychody z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń należy wskazać, że grupa 25 brokerów o najwyższych przychodach osiągnęła wynik 658 541 442 PLN co stanowiło prawie 63% całkowitych przychodów rynku brokerskiego w Polsce.

Tabela 10. Przychody uzyskiwane w latach 2011-2015 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (PLN).

	2011	2012	2013	2014	2015
Przychody	388 743 189	483 216 397	570 773 156	527 835 521	658 541 442
Odsetek	59,1%	57,4%	63,4%	58,4%	62,9%
Dynamika zmian rok do roku	-	24,3%	18,1%	-7,5%	24,8%

Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.

Przychody generowane przez brokerów są zróżnicowane w poszczególnych województwach – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i średnim. Największy odsetek całkowitych przychodów w 2015 roku wygenerowali brokerzy z województwa mazowieckiego – 35,9%. Kolejnymi województwami są kujawsko-pomorskie – 20,5% i dolnośląskie – 15,7%. Jednocześnie należy podkreślić, iż w Warszawie osiągnięte zostały największe przychody i wyniosły one 412 486 684 PLN, co stanowi 96,9% w województwie mazowieckim oraz 34,8% ogółu przychodów w skali kraju.

Tabela 11. Przychody brokerów w 2015 roku osiągnięte w poszczególnych województwach – przychody ogółem oraz średnie przychody w przeliczeniu na jednego brokera (PLN).

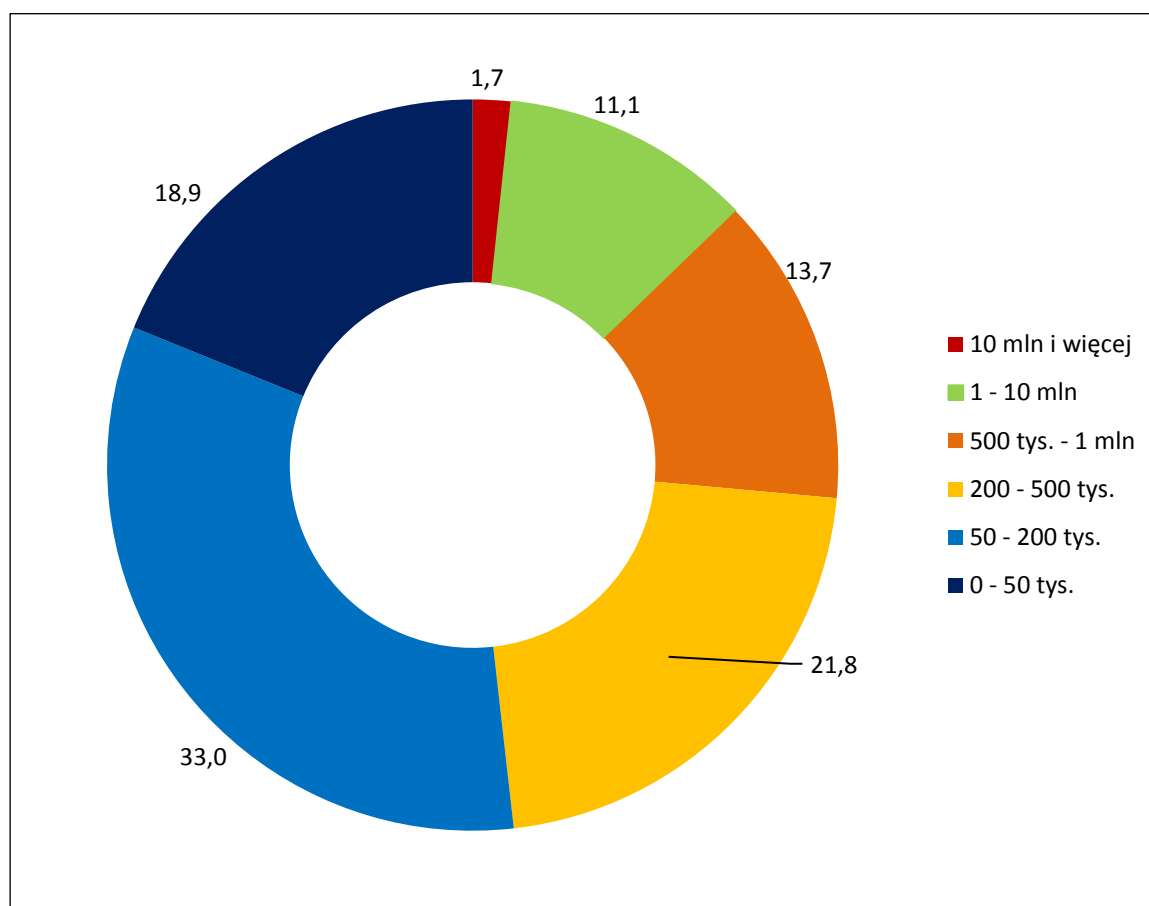
	Województwo	Przychody ogółem	Przychody średnie
1	mazowieckie	438 127 364	1 480 160
2	kujawsko-pomorskie	250 694 362	3 057 248
3	dolnośląskie	185 891 753	1 737 306
4	śląskie	90 878 470	757 321
5	wielkopolskie	56 032 709	523 670
6	pomorskie	54 390 107	468 880
7	łódzkie	38 803 342	461 945
8	małopolskie	29 988 219	422 369

9	lubelskie	14 861 086	530 753
10	zachodniopomorskie	14 251 998	323 909
11	lubuskie	9 866 733	428 988
12	podlaskie	8 269 566	306 280
13	warmińsko-mazurskie	7 313 456	430 203
14	opolskie	6 524 778	310 704
15	świętokrzyskie	6 030 742	354 750
16	podkarpackie	4 277 211	267 326

W ramach przedmiotowego zagadnienia, poniżej przedstawiono wykres obrazujący zróżnicowanie w osiągniętych przez brokerów przychodach w 2015 roku. Z powyższego wynika, iż 1,6% ogółu brokerów osiągnęło przychody w przedziale od 10 000 000 PLN i więcej. Należy przy tym zaznaczyć, iż w grupie tej znalazły się jedynie podmioty posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będące osobami prawnymi. Ostatnią grupą na poniższym wykresie stanowią brokerzy, którzy osiągnęli przychód do 50 000 PLN – należy do niej 18,9% ogółu brokerów.

Wykres 8. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2015 roku w odpowiednich przedziałach (%).

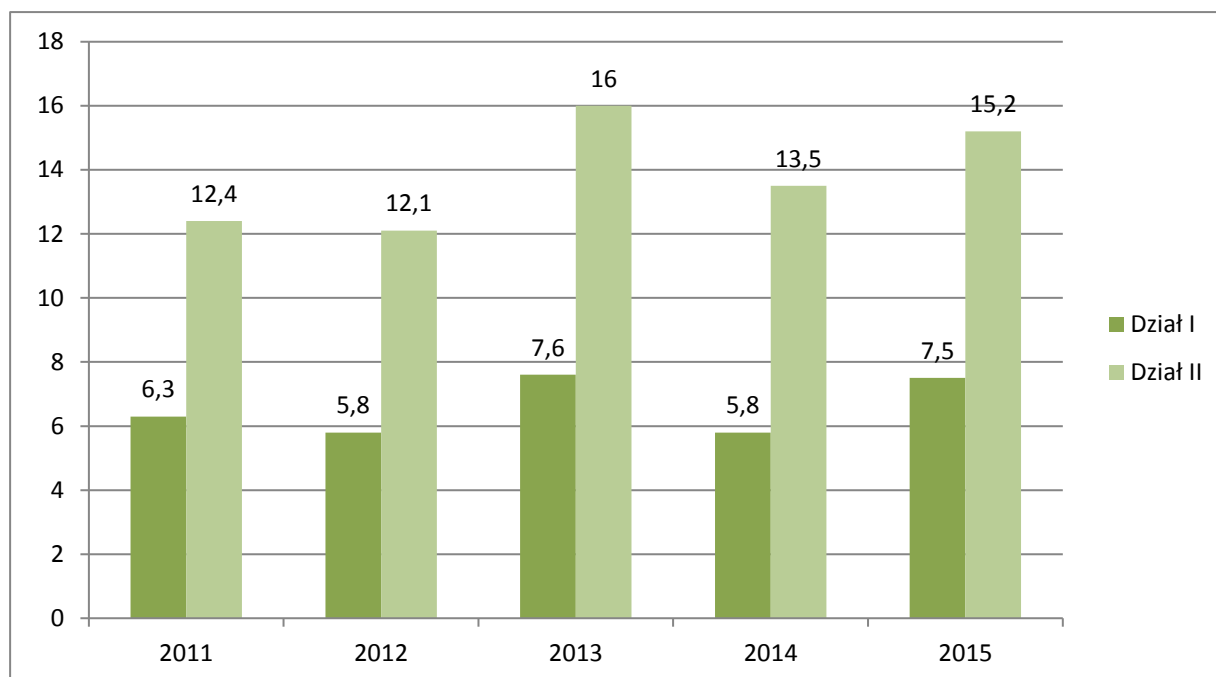
4. WIELKOŚĆ PROWIZJI WYPŁACONEJ PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.

W 2015 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości **1 045 798 042 PLN**. W 2015 roku odnotowano wzrost wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w Dziale I w stosunku do roku 2014 o 36,8% oraz wzrost w Dziale II o 12,2%. Ogółem odnotowano wzrost na poziomie 15,6%. Średnia prowizja przypadająca na brokera wyniosła w 2015 roku 7,50% wysokości ulokowanej składki w Dziale I oraz 15,21% w Dziale II, ogólnie w dziale I i II – 13,02%. Z powyższych danych wynika, iż w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost odpowiednio w Dziale I o 1,7% oraz w Dziale II o 1,7%.

Tabela 12. Wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2014 oraz 2015 roku (PLN).

	2014	2015
Dział I	125 044 398	171 005 685
Dział II	779 675 716	874 792 357
Razem	904 809 038	1 045 798 042
Dynamika zmian rok do roku	-	15,6%

Wykres 9. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2011-2015 (%).

5. SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ.

Wartość składek ulokowanych w zakładach ubezpieczeń za pośrednictwem brokerów w 2015 roku wyniosła **8 026 883 552 PLN**, co oznacza spadek wskazanej kategorii o 3,8% w odniesieniu do poprzedniego roku sprawozdawczego. W Dziale I nastąpił spadek o 9,4% a w Dziale II spadek o 1,3% w stosunku do 2014 roku.

Tabela 13. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2014 oraz 2015 roku (PLN).

	2014	2015
Dział I	2 515 933 679	2 277 305 837
Dział II	5 827 967 213	5 749 577 715
Razem	8 343 900 892	8 026 883 552
Dynamika zmian rok do roku	-	-3,8%

W odniesieniu do składek ulokowanych przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2015 roku, brokerzy prowadzący działalność jako osoby fizyczne ulokowali 803 154 316 PLN, zaś brokerzy – osoby prawne – 7 223 729 236 PLN.

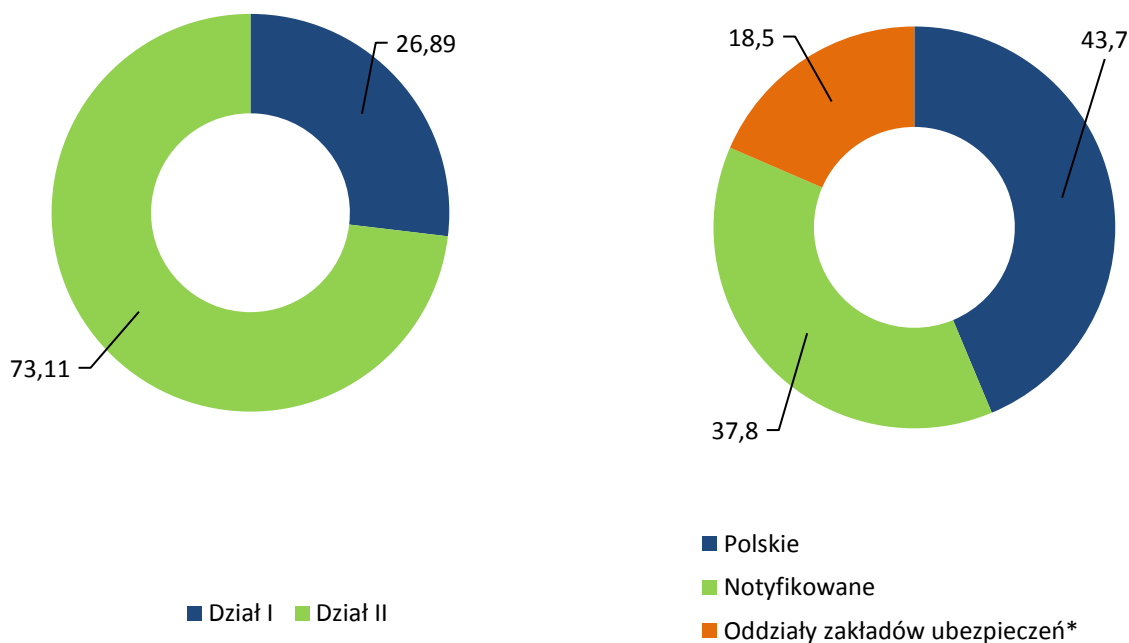
Analogicznie do uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, kształtowała się struktura składki ulokowanej przez brokerów.

Dziesięciu największych brokerów (stosując kryterium wielkości ulokowanej składki) pośredniczyło w zawarciu umów ubezpieczenia o łącznej składce równej 3 855 375 129 PLN. Kwota ta stanowi 48,03% składek ulokowanych przez brokerów.

Dwudziestu największych brokerów łącznie ulokowało natomiast składkę równą wysokości 4 863 609 198 PLN. Kwota ta stanowi 60,59% składek ulokowanych przez brokerów.

W 2015 roku brokerzy współpracowali ze 119 zakładami ubezpieczeń, z czego zdecydowaną większość stanowiły zakłady ubezpieczeń Działu II (87 zakładów ubezpieczeń – 73,11%). Biorąc pod uwagę wartości składek ulokowanych przez brokerów również należy wskazać znaczący odsetek zakładów ubezpieczeń Działu II (71,5%).

Wykres 10. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2015 roku (%).

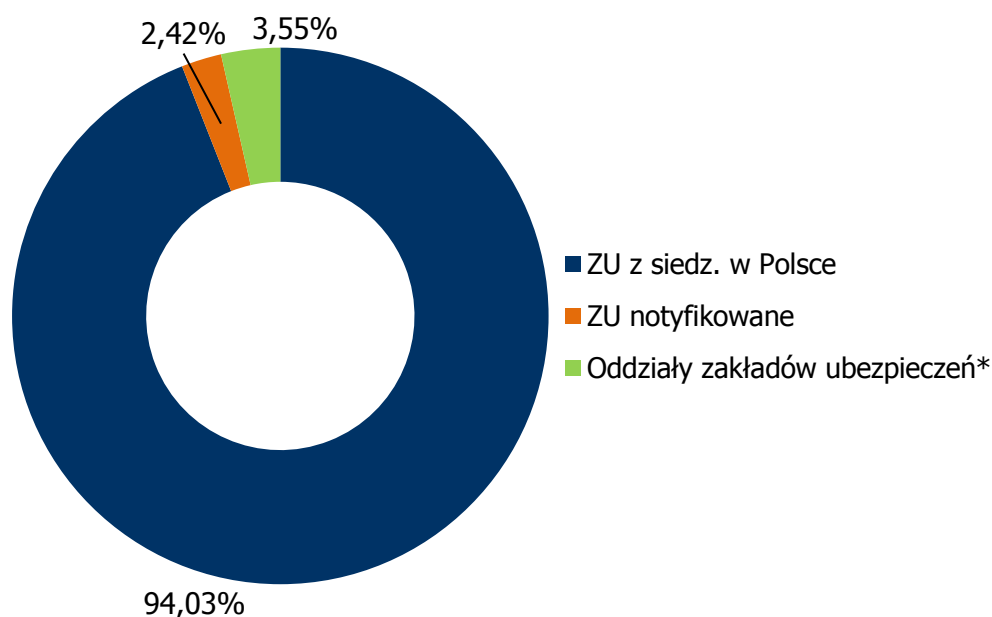
* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Poza podziałem zakładów ubezpieczeń według rodzaju działalności (Dział I bądź Dział II) należy wskazać strukturę zakładów ubezpieczeń w podziale na zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, zakłady notyfikowane oraz oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Analizując liczbę zakładów ubezpieczeń w poszczególnych grupach należy zauważyć, że pod względem liczby zakładów, z którymi współpracowali brokerzy w 2015 roku, polskie zakłady stanowią ponad 43%.

Niemniej jednak, gdy analizie poddane zostaną wartości składek lokowanych w poszczególnych grupach, struktura będzie znacząco odmienna. Pod względem wartości lokowanych składek zakłady z siedzibą w Polsce stanowią 94,03% wszystkich zakładów.

Wykres 11. Struktura pod względem wartości lokowanych składek w podziale na 3 grupy (%).

* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego

6. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI.

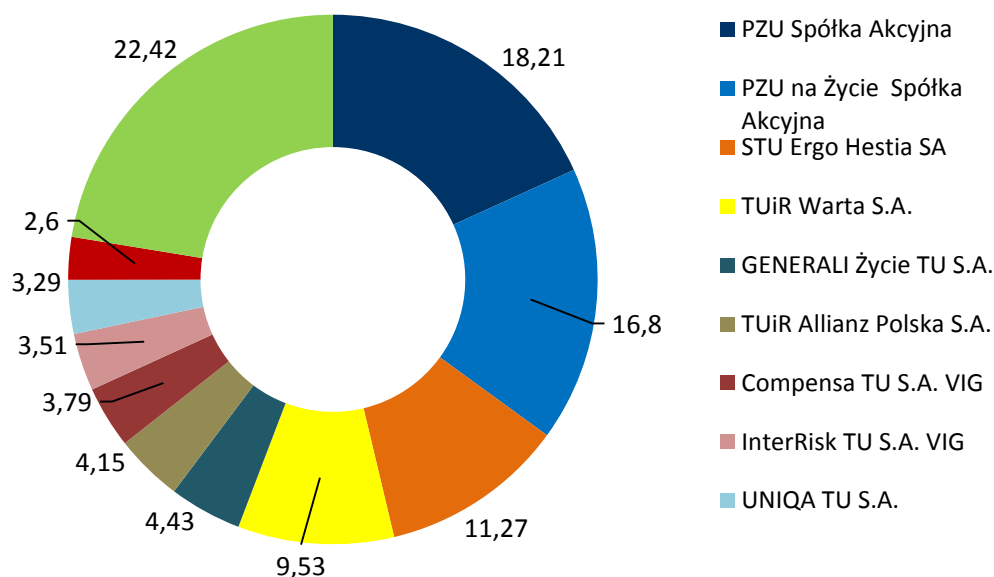
W 2015 roku składki o największej, sumarycznej wartości brokerzy ulokowali w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Spółka Akcyjna oraz Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna. W czołówce 10 zakładów, w których brokerzy ulokowali składki o największej wartości znalazły się jedynie zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce. We wskazanej grupie zdecydowaną większość stanowią zakłady ubezpieczeń z Działu II.

Tabela 14. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2015 roku.

Zakład Ubezpieczeń	Składki ulokowane przez brokerów (PLN)
1 Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1 462 445 844
2 Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna	1 349 735 030
3 Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA SA	905 522 374
4 Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.	765 846 566
5 GENERALI Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	355 475 410
6 Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A.	333 159 168
7 COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	304 483 535
8 InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group	281 965 655
9 UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	264 864 294
10 AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	208 777 648

Wskazane w tabeli powyżej zakłady ubezpieczeń zainkasowały składki o łącznej wartości 6 232 275 524 PLN, co stanowi 77,6% całkowitej wartości składek ulokowanych przez brokerów w 2015 roku.

Wykres 12. Struktura pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2015 roku (%).

Dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółka Akcyjna udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto – 8 857 929 tys. zł) wyniósł 16,51%, dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto – 8 064 005 tys. zł) wyniósł 16,74%, dla Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA SA (składka przypisana brutto – 3 723 741 tys. zł) wyniósł 24,32%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. (składka przypisana brutto – 3 588 585 tys. zł) wyniósł 21,34%, dla GENERALI Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. (składka przypisana brutto – 1 381 265 tys. zł) wyniósł 25,74%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń ALLIANZ POLSKA S.A. (składka przypisana brutto – 1 712 736 tys. zł) wyniósł 19,45%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń COMPENSA S.A. (składka przypisana brutto – 1 191 875 tys. zł) wyniósł 25,55%, dla InterRisk Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. VIG (składka przypisana brutto – 815 513 tys. zł) wyniósł 34,58%, dla UNIQA Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. (składka przypisana brutto – 1 008 318 tys. zł) wyniósł 26,27%, dla AVIVA Towarzystwa

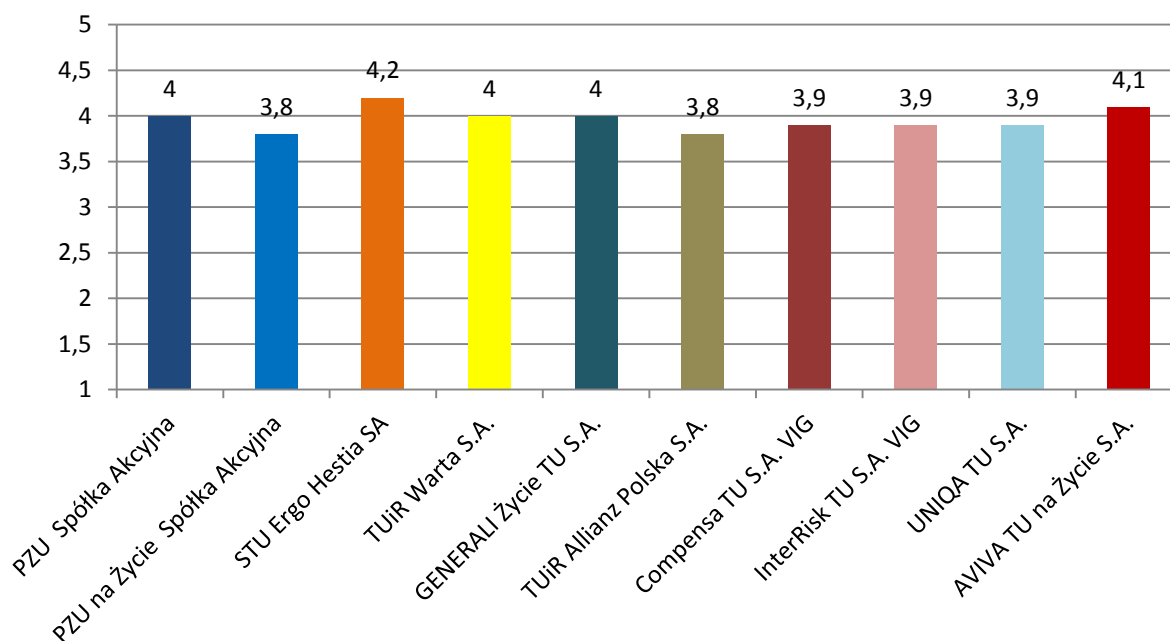
Ubezpieczeń na Życie S.A. (składka przypisana brutto – 2 213 726 tys. zł) wyniósł 9,43%.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący, w jaki sposób brokerzy ocenili współpracę z 10 zakładami, w których ulokowali składki o największej wartości.

Jest to subiektywna ocena współpracy brokerów z zakładami ubezpieczeń.

W ramach sugerowanej skali ocen od 1 – do 5 brokerzy ocenili powyższe zakłady ubezpieczeń w przedziale 3,8 – 4,2. Jest to ocena zdecydowanie powyżej średniej w skali ocen. Najwyższą ocenę uzyskało podobnie jak w roku ubiegłym STU Ergo Hestia S.A.

Wykres 13. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2015 roku.

7. PODSUMOWANIE

W roku 2015 odnotowano wzrost liczby wydanych zezwoleń w stosunku do lat ubiegłych. Wskaźnik procentowy liczby wydanych zezwoleń w stosunku do roku 2014 wyniósł plus 39%.

Wpływ na tak znaczny wzrost liczby wydanych zezwoleń miało w części duże zainteresowanie wejściem w życie z dniem 10 sierpnia 2014 roku regulacji prawnych ułatwiających dostęp do wykonywania działalności brokerskiej. Z uwagi jednak na krótki okres ich funkcjonowania wpływ na rozwój rynku brokerskiego można będzie ocenić dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Mając na uwadze wysokość osiągniętych przez brokerów przychodów należy zwrócić uwagę na wysoki stopień koncentracji. Największe przychody, 83% rynku brokerskiego, osiągnęły przez brokerów w trzech województwach. Jednocześnie niewielka liczba brokerów generuje ponad połowę wszystkich uzyskanych przychodów.

Rynek brokerów ubezpieczeniowych, przy ciągłym wzroście liczby funkcjonujących na rynku podmiotów pośredniczących w zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, odnotowuje stały wzrost przychodów ogółem z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

W 2015 roku utrzymywała się tendencja wzrostowa zawierania przez brokerów umów z InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group (prawie 76% w stosunku do 74% w 2014 roku), co powoduje znaczną koncentrację zawierania umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w tym zakładzie ubezpieczeń.

Ponadto niezmienna jest tendencja koncentracji lokowanej składki przez zdecydowaną większość brokerów swojej działalności w Dziale II. Brokerzy, pomimo że pośredniczą przy zawieraniu coraz większej liczby umów ubezpieczenia z zagranicznymi zakładami ubezpieczeń, to jednak prawie 95% składek ulokowali w zakładach ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a jedynie ok. 5% w zakładach notyfikowanych.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba zezwoleń brokerskich wydanych w latach 2011 – 2015 w zakresie ubezpieczeń.....	6
Wykres 2. Wykreślenia brokerów z uwagi na przesłanki wynikające z przepisów prawa.....	8
Wykres 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2011 – 2015.....	9
Wykres 4. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2015 roku.....	9
Wykres 5. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkową działalność gospodarczą.	11
Wykres 6. Struktura udziału zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2015 roku – podział według sumarycznego udziału składek.....	13
Wykres 7. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2011-2015 (mln PLN).....	15
Wykres 8. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2015 roku w odpowiednich przedziałach.....	17
Wykres 9. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2011 – 2015	19
Wykres 10. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2015 roku.....	20
Wykres 11. Struktura pod względem wartości lokowanych składek w podziale na trzy grupy.....	21
Wykres 12. Struktura pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2015 roku.....	23
Wykres 13. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2015 roku.....	24

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w latach 2011 – 2015.....	6
Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2011 – 2015.....	7
Tabela 3. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru w 2015 roku.....	7
Tabela 4. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2011 – 2015.....	8
Tabela 5. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach	10
Tabela 6. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.....	11
Tabela 7. Zakłady Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2015 roku.....	12
Tabela 8. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2011 – 2015.....	14
Tabela 9. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2011 – 2015 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu.....	15
Tabela 10. Przychody uzyskiwane w latach 2011 – 2015 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach.....	16
Tabela 11. Przychody brokerów w 2015 roku osiągnięte w poszczególnych województwach – przychody ogółem oraz średnie przychody w przeliczeniu na jednego brokera.....	16
Tabela 12. Wartości prowizji wypłaconych brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2014 oraz 2015 roku.....	18
Tabela 13. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2014 oraz 2015 roku.....	19
Tabela 14. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2015 roku.....	22

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

Biuro Relacji Zewnętrznych

tel. (+48 22) 262 48 88

www.knf.gov.pl

AUTOR:
Zbigniew Kalisiewicz
Departament Licencji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych